

UOT 336.714

AQRAR SAHİBKARLIĞIN İNVESTİSİYA TƏMİNATININ ARTIRILMASI İSTİQAMƏTLƏRİ

¹HÜSEYNOVA MƏLAHƏT SOLTAN qızı

²TAĞIYEVA AİDƏ VALEH qızı

Sumqayıt Dövlət Universiteti: 1- dosent, 2- laborant

e-mail: Elnare Memmedova@box.az

Açar sözlər: *aqrar sahibkarlıq, kənd təsərrüfatı, investisiya, maliyyə, ərzaq təhlükəsizliyi*

Ərzaq təhlükəsizliyi aqrar-sənaye kompleksinin inkişafı baxımından milli iqtisadi təhlükəsizliyin mühüm cəhətlərindən biridir. Odur ki, aqrar sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi mühüm məsələlərdən biridir. Son illər ölkəmizdə aqrar sahibkarlığın inkişafına dair qəbul edilmiş qanunlar, təsdiq olunmuş Dövlət Proqramları bu sahənin inkişafına şərait yaradır və ona marağın yüksəlməsini təmin edir.

Aqrar sahibkarlıq formalarının inkişafının müasir mərhələsində onların qarşısında duran başlıca vəzifələr aqrar sahədə əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi, məhsul vahidi üzrə əmək və vəsait sərfinin aşağı salınması, itkilərin qarşısının alınması, istehsal olunan məhsulların və göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması, daxili bazarın tələbatına və rəqabətə uyğun məhsulların istehsal olunması, xarici bazarlarla yüksək keyfiyyətlə və standartlara cavab verən məhsulların çıxarılması kimi ciddi məsələlərin həlli durur. Bir faktı qeyd edək ki, hələlik aqrar sahibkarlar tərəfindən istehsal olunan əksər növ məhsulların vaxtında reallaşdırılmasında böyük çətinliklər mövcuddur. Bunun nəticəsində yüksək əmək və vəsait şərti hesabına istehsal olunan məhsulların müəyyən hissəsi xarab olur və itkilərə yol verilir. Digər tərəfdən emal müəssisələrinin az olması, onların yerləşdirilməsi sahəsindəki nöqsanlar, xüsusilə, əksər növ emal müəssisələrinin müasir texnoloji proseslərə uyğun olmaması məhsulların emalının müasir tələblər səviyyəsində son məhsula çevrilməsini lazımi səviyyədə təmin etmir. Eyni zamanda ərzaq və digər kənd təsərrüfatı məhsullarının topdan və pərakəndə satışı ilə məşğul olan sahə və təşkilatların inhisarçı mövqeyə malik olması aqrar sahibkarların sahibkarlıq marağının aşağı düşməsinə səbəb olur. Belə ki, böyük əmək və vəsait sərfi ilə məhsul istehsal edən sahibkarlar öz fəaliyyəti nəticəsində gəlir əldə edə bilmədiyi və geniş təkrar istehsalın inkişafına nail olmaq üçün vəsait çatışmamazlığına düşdüyü halda tədarük və satış sahələri qısa zaman ərzində küllü miqdarda qazanca sahib olurlar. Bu vəziyyət istehsalçıların növbəti ildə öz istehsal istiqamətinin dəyişməsinə səbəb olur. Ona görə də aqrar sahibkarlıq fəaliyyətinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi üçün məhsul satış formalarının yeniləşməsinə, satış kanallarının genişləndirilməsinə və bu sahədə aqrar sahibkarların sərbəstliyinin artırılmasına nail olunmalıdır. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev 2015-ci ilin ölkədə 9 ayın yekunlarına dair keçirdiyi iclasda məhz ərzaq və digər kənd təsərrüfatı məhsullarının topdan və pərakəndə satışı ilə məşğul olan sahə və təşkilatların inhisarçı mövqeyə malik olması və sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyətlərinə yersiz müdaxilələr məsələlərinə toxunmuş, belə problemlərin aradan qaldırılması üçün ciddi tapşırıqlarını vermişdir.

Təcrübə göstərir ki, dövlətin aqrar siyasətində əsas istiqamət olan məhsulların reallaşdırılmasının səmərəli qurulmasına, bununla əlaqədar olaraq aqrar sahibkarların azad fəaliyyət göstərməsinə mühüm əhəmiyyət verilməlidir. Aqrar sahibkarlar tərəfindən istehsal olunan əsas ərzaq məhsulları da başlıca olaraq tədarük müəssisələrinə verilməli, onların qiyməti tənzimlənməlidir. Bununla əlaqədar olaraq bir çox inkişaf etmiş ölkələrdə olduğu kimi Azərbaycan Respublikasında da kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarüku və satışında topdan satış bazaları yaradılmalıdır. Belə bazalar iri şəhərlərdə və rayon mərkəzlərində formalaşmalıdır [1, 238].

Göstərilənlər nəzərə alınaraq aqrar sahibkarlığın hərtərəfli və səmərəli inkişafını təmin etmək üçün qarşıda duran əsas məsələlərdən biri bu sahənin investisiya təminatının yaxşılaşdırılmasıdır.

Azərbaycan Respublikasında istehsalın təşkili və aparılmasına, idarə olunmasına, onun sferasının genişləndirilməsinə, yeni texnika və texnologiyanın tətbiqinə böyük məbləğdə investisiyalar tələb olunur. Bu tələbatın ödənilməsi, ölkə iqtisadiyyatının sahələrinə, xüsusilə aqrar sahibkarlığa investisiyaların cəlb edilməsi dövlətin həyata keçirdiyi investisiya siyasətindən bilavasitə asılıdır. Aqrar sahədə investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılması məqsədilə yeni texnikanın alınmasına və istehsal təyinatlı tikintiyə yönəldilən mənfəət vergiyə cəlb edilməməlidir [2, 316].

Qeyd etmək lazımdır ki, aqrar sahəyə investisiyaların cəlb edilməsinə stimulyar yaratmaq bir sıra amillərlə bağlıdır. Bu amillərə vergi güzəştlərinin tətbiqi, təminatlı daxili bazarın yaradılması, xarici bazara çıxmaq üçün müəyyən imtiyazların verilməsi, işçi qüvvəsinə tələbatın ödənilməsi, həmçinin istehsal və sosial infraqururura dövlət yardımı və sair aiddir. Aqrar sahəyə investisiyalar cəlb edilərkən onun əsas xüsusiyyətləri mütləq nəzərə alınmalıdır. Çünki aqrar bölmə torpaq, iqlim şəraitinə, regional xüsusiyyətə malik olmasına və təbii amillərdən bilavasitə asılı olmasına görə iqtisadiyyatın başqa sahələrindən köklü surətdə fərqlənir. Bəzən bu fərqlər istehsalın nəticəsinə, aqrar sahəyə yönəldilən investisiyaların ödənilmə müddətinə təsir göstərir. Belə ki, aqrar bölməyə investisiya formasında qoyulan vəsaitin geri qaytarılmağa başlanma müddəti 2-5 ildən sonra başlayır.

Aqrar bölməni iqtisadiyyatın başqa sahələrindən fərqləndirən investisiya qoyuluşlarının riskini artıran xüsusiyyətlərdən biri də təbii, ekoloji və ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı amillərdən əmələ gələn çətinliklərdir. Aqrar bölmədə təbii xüsusiyyətlər istehsalın həcminə, onun son nəticəsinə, investisiyaların ödənilmə müddətinə bilavasitə təsir göstərir. Odur ki, aqrar bölmədə investisiya qoyuluşları aparılarkən, onun ödənilmə müddətləri müəyyən edilərkən təbii xüsusiyyətlər mütləq nəzərə alınmalıdır. Aqrar sahədə investisiya qoyuluşlarına, onun ödənilmə müddətinə təsir edən amillərdən biri də ekoloji tarazlığın pozulması, onun kənd təsərrüfatına, ətraf mühitə vurduğu ziyandır. Ətraf mühitin mühafizəsi məsələsi aqrar sahə üçün daha mühümdür. Çünki burada istehsal bilavasitə ətraf mühitlə bağlıdır.

Respublikamızda uğurlu investisiya siyasəti prioritet sahələrin maliyyə təminatının gücləndirilməsi yolu ilə həyata keçirilir. Bu baxımdan ölkədə aqrar sahibkarlığın inkişafının güclü maliyyə təminatı ilə dəstəklənməsi xüsusilə diqqəti cəlb edir. Sahibkarların maliyyə resurslarına olan ehtiyaclarının ödənilməsinə təmin etmək məqsədilə kənd yerlərində maliyyə-kredit institutlarının yaradılması və inkişafı mühüm məsələ kimi diqqəti cəlb edir. Bu baxımdan investisiya bazasının təşkil edilməsi məqsədəuyğundur. İntestisiya bazasının təşkil edilməsinin ən sadə və etibarlı variantı sahibkarlıq mülkiyyətçisinin öz vəsaitlərini və cəlb edilmiş vəsaitləri bu və ya digər formada yeni müəssisələrə yönəltməsidir. Azərbaycan iqtisadiyyatında bu məsələ ilə bağlı problem ondadır ki, yeni fəaliyyətə başlayan sahibkarlar kifayət qədər maliyyə vəsaitlərinə malik olmur. Ölkəmizdə sahibkarlığın, xüsusilə də, aqrar sahibkarlığın inkişafının investisiyalaşdırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası İqtisadi İnkışaf Nazirliyi nəzdində Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu yaradılıb. Əsas məqsəd isə sahibkarlığın inkişafına kömək məqsədi ilə maliyyə ehtiyatlarının cəlb olunması və səmərəli istifadəsi əsasında dövlətin iqtisadi siyasətinin həyata keçirilməsinə kömək etmək, sahibkarlığın inkişafına yönəldilmiş proqramları maliyyələşdirmək; iqtisadiyyatın öncül inkişaf istiqamətləri ilə bağlı investisiya layihələrinin və proqramlarının həyata keçirilməsinə maliyyə köməyi göstərmək, sahibkarlığın, sağlam rəqabətin və əmtəə bazarının inkişafını, yeni iş yerlərinin yaradılmasını təmin edən sahə və regional proqramların və investisiya layihələrinin işlənilib hazırlanmasında və həyata keçirilməsində iştirak etmək, qanunvericiliyə uyğun olaraq digər vəzifələri həyata keçirməkdən ibarətdir. Hazırda Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrini əhatə edən investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsini davam etdirir, ölkədə sahibkarlığın

inkışafına öz töhfəsini verir. Dövlətin güzəştli kreditləri ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması, ixrac potensialının və regionların investisiya cəlbediciliyinin artırılması, əsas qida məhsulları ilə özünütəminatmə səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədilə aqrar-sənaye kompleksi və digər sənaye sahələrində, eləcə də kiçik sahibkarlığın inkişafı istiqamətində investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsinə yönəldilir.

Ölkədə etibarlı ərzaq təhlükəsizliyinə nail olunması üçün aqrar sektorun inkişafına göstərilən dövlət qayğısı çoxşaxəlidir və davamlı xarakter daşıyır. Respublikamızda “Aqrolizinq” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin fəaliyyəti dövlət tərəfindən dəstəklənir. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun kredit portfelinin 65-70 faizi kənd təsərrüfatı istehsalına və kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı sahələrinə yönəldilir. Fermerlər torpaq vergisi istisna olmaqla, bütün növ vergi ödənişlərindən azaddırlar. Mineral gübrələrin dəyərinin 50 faizdən çoxu, texnikanın dəyərinin 40 faizi dövlət büdcəsinin vəsaitləri hesabına kompensasiya olunur. Mineral gübrələrin satış qiymətinə tətbiq edilən güzəştin həcmi 50 faizdən 70 faizə yüksəldilib. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vəsaiti hesabına indiyədək 24000-dək sahibkara 1,5 milyard manat güzəştli kredit verilib, bu kreditlər hesabına 126 mindən çox yeni iş yerinin yaradılması mümkün olub. Güzəştli kreditlərin 67,3 faizi aqrar sektorun, 32,7 faizi müxtəlif sənaye və digər sahələrin inkişafına yönəldilib [3].

SKMF aqrar-sənaye kompleksinə daxil olan sahələrin maliyyələşdirilməsi nəticəsində güzəştli kreditlərdən istifadə etməklə intensiv metodların və yeni texnologiyaların tətbiqinə əsaslanan quşçuluq, heyvandarlıq, istixana, kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü, saxlanması və satışı kompleksləri, çörək və meyvə-tərəvəz emalı zavodları, intensiv bağçılıq təsərrüfatları yaradılmışdır. 2013-cü ildə aqrar sektorun inkişafı ilə bağlı 4288 sahibkara 189,2 milyon manat güzəştli kredit verilmişdir ki, bu da 2012-ci illə müqayisədə maliyyələşdirilən layihələrin sayının 1,9 dəfə, məbləğinin isə 27,4 faiz artması deməkdir.

Yeni texnologiyalara əsaslanan ixracyönümlü, idxalı əvəz edən və rəqabətqabiliyyətli investisiya layihələrinin güzəştli qaydada maliyyələşdirilməsi sahəsində görülən işlər nəticəsində 2013-cü ildə quş əti, damazlıq və əmtəlik yumurta istehsal üzrə 11 quşçuluq təsərrüfatı, 8700 başlıq 6 cins heyvandarlıq kompleksi, 29,3 hektar ərazidə 10 istixana kompleksi, 3 kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı və 1 quru meyvə istehsalı müəssisəsi, 1 toxumluq taxıl istehsalı, 469 hektar ərazidə 6 üzümçülük, 25 hektar ərazidə 4 intensiv bağçılıq və tingçilik təsərrüfatı və digər kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və emal müəssisələrinə, ümumilikdə 72 bu cür investisiya layihəsinin maliyyələşdirilməsinə 219,4 milyon manat güzəştli kredit verilmişdir. Müasir texnologiyalara əsaslanan investisiya layihələrinin məbləği 2012-ci illə müqayisədə 16,8 faiz artmışdır. Belə bir faktı məmnunluqla vurğulamaq yerinə düşər ki, respublikamızda son illərdə əhalinin daxili istehsal hesabına əsas ərzaq məhsulları ilə təminatı səviyyəsi iki dəfəyə qədər artıb. O cümlədən, 20 rayonda 33 intensiv bağçılıq və üzümçülük təsərrüfatlarına, 9 rayonda 37 istixana kompleksinə və 11 rayonda 16 meyvə-tərəvəz emalı müəssisələrinə 171 milyon manat güzəştli kreditlərin verilməsi bir sıra məhsullara daxili tələbatın tam yerli istehsal hesabına ödənilməsinə təmin edib və ixrac imkanları yaradıb. Ötən illər ərzində məhsulların tədarükü, saxlanması və satışı infrastrukturunun yaradılması, o cümlədən, 26 rayonda tutumu 290 min ton olan 48 logistik mərkəzin və 14 rayonda tutumu 340 min ton olan 22 taxıl anbarı kompleksinin yaradılması əhalinin ilboyu keyfiyyətli yerli məhsullarla təminatında mühüm rol oynayır və istehlak bazarında qiymətlərin sabitliyi təmin edilir.

Ölkəmizdə hər il təqribən 600 min kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçısı dövlət dəstəyindən bəhrələnir. Son bir ildə kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarında lizinqə verilmiş texnikalar əvvəlki illə müqayisədə 37 faiz, o cümlədən, taxılıyığın kombaynlar 57 faiz, traktorlar 48 faiz, digər texnikalar isə 29 faiz artıb. Tətbiq edilən güzəştlərin həcmi artırılması hesabına 2014-cü ildə fermerlər texnikanı əvvəlki ilə nisbətən 50 faiz, gübrəni isə 30 faiz aşağı qiymətlə əldə ediblər. Bu da məhsulun maya dəyərinin əhəmiyyətli dərəcədə azalması nəticəsində fermerlərin

gəlirlərinin artmasına və investisiya imkanlarının genişləndirilməsinə müsbət təsir göstərib. Ölkəmizdə aqrar sektorun inkişafına çoxşaxəli dövlət dəstəyi 2015-ci ilin birinci yarısında da davam etdirilib və kənd təsərrüfatının maliyyə təminatı daha da gücləndirilib. Ötən 6 ayda “2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatına dair Dövlət Proqramı”nın icrasına 25 milyon manat vəsait yönəldilib. Bütün bunlar aqrar sahibkarlığın inkişafına təkan vermişdir.

Statistik göstəricilərə diqqət yetirsək görərik ki, 2014-cü ildə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 5244,6 milyon manat təşkil etmiş və keçən ilin eyni dövrünə nisbətən 4,9 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 4,2 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 5,5 faiz artmışdır. 12 ay ərzində 1073,7 min hektar payızlıq və yazlıq dənli və dənli paxlalı bitkilərin sahəsi biçilmiş və 2961,9 min ton məhsul götürülmüşdür. Hektarın orta hesabla məhsuldarlığı 27,6 sentner olmuşdur. 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə taxıl istehsalı 5,7 faiz və ya 159,7 min ton artmışdır. 2014-cü il ərzində sahələrdən 992,7 min ton kartof, 1232,8 min ton tərəvəz bitkiləri, 429,7 min ton ərzaq üçün bostan məhsulları, 852,9 min ton meyvə və giləmeyvə, 154,1 min ton üzüm, 3,5 min ton tütün, 181,4 min ton şəkər çuğunduru və 0.567 ton yaşıl çay yarpağı toplanmışdır. Keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən kartof istehsalı 2,5 faiz, tərəvəz istehsalı 1,4 faiz, bostan məhsulları istehsalı 0,4 faiz, meyvə və giləmeyvə istehsalı 5,3 faiz, üzüm istehsalı 2,1 faiz, şəkər çuğunduru 3,2 faiz çox toplanmışdır [3].

Kənd təsərrüfatının əsas sahəsi olan heyvandarlıq sahəsində mal-qaranın baş sayı və heyvandarlıq məhsulları istehsalı dinamik olaraq artır. Son illər sürünün cins tərkibinin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülmüş müəyyən işlər mal-qaranın baş sayının və heyvandarlıq məhsullarının artmasına öz müsbət təsirini göstərmişdir. Bir faktı da qeyd edək ki, Azərbaycanda aqrar sektorda ərzaq məhsulları istehsalının artım dinamikası heyvandarlıqda daha qabarıq şəkildə nəzərə çarpır. Təkcə son bir neçə ildə respublikanın 19 rayonunda 40 quşçuluq təsərrüfatına, 13 rayonda 20 heyvandarlıq və 8 rayonda südçülük komplekslərinə, 6 rayonda 7 ət kəsimi və emalı müəssisəsinə 240 milyon manat güzəştli kredit yönəldilib. Ölkədə heyvandarlığın inkişafında intensiv metodlardan istifadə edilməsinin rolunu xüsusi vurğulamaq lazımdır. Bu sahədə intensiv metodların tətbiqi sayəsində son bir ildə ölkəmizdə mal-qaranın baş sayı cəmi 21 faiz artmış halda, ət istehsalında 46,4 faiz, süd istehsalında 53 faiz artıma nail olunub [3].

Ölkə iqtisadiyyatının qeyri-neft sektorunun əsas sahələrindən olan kənd təsərrüfatında məhsul istehsalının stimullaşdırılması, rəqabət qabiliyyətinin artırılması, əhalinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının yerli istehsal hesabına ödənilməsi və ixracın genişləndirilməsi məqsədilə subsidiyaların verilməsi, vergi güzəştlərinin tətbiqi, lizinq xidmətlərinin genişləndirilməsi kimi kompleks dövlət dəstəyi tədbirlərinin həyata keçirilməsi aqrar sektorun inkişafına müsbət təsir göstərmiş, eləcə də, ölkə əhalisinin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 25 avqust tarixli 3004 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatına dair Dövlət Proqramı” çərçivəsində həyata keçirilmiş məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində son illər yerli istehsal hesabına əsas növ ərzaq məhsulları ilə özünütəminatmə səviyyəsi xeyli yüksəlmiş və hətta bir sıra məhsullar üzrə tam təminata keçilmişdir.

Sahibkarlara göstərilən hərtərəfli dövlət dəstəyi kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının artırılmasına öz müsbət təsirini göstərmişdir. Bütün bunlara əsaslanaraq deyə bilərik ki, qeyri-neft sektorunun ümumi daxili məhsuldakı xüsusi çəkisinin davamlı şəkildə artırılmasına çalışan Azərbaycan hökuməti bu məqsədlə məhz aqrar sektorun inkişafını xüsusi diqqət mərkəzində saxlayır. Rəqabətqabiliyyətli kənd təsərrüfatı məhsulları istehsal etməklə daxili bazarı qorumaq, ekoloji təmiz məhsullarla xarici bazarlara çıxış imkanları əldə etmək, kənd yerlərinin tarazlı inkişafına nail olmaq bu sahədə yürüdülmən siyasətin əsas hədəfləridir. Bu da təsadüfi deyildir ki, ölkə başçısı cənab İlham Əliyev bu il yanvarın 12-də 2015-ci ilin Azərbaycanda “Kənd təsərrüfatı

ili” elan edilməsi ilə bağlı sərəncam imzalamışdır. 2015-ci ilin “Kənd təsərrüfatı ili” elan edilməsi kənd təsərrüfatının inkişafına yeni təkan vermək və onun modernləşdirilməsini sürətləndirmək, aqrar sektorda mövcud problemlərin həllinə sistemli və kompleks yanaşmanı təmin etmək, bu sahəyə dövlətin inzibati və maliyyə resurslarını səmərəli şəkildə cəlb etmək ölkəmizin aqrar potensialının geniş təbliği məqsədinə xidmət edir.

Elmi yeniliyi: Azərbaycanca sahibkarlığın inkişafına dövlət dəstəyinin yeni istiqamətləri və bu əsasda alınmış müsbət nəticələr ümumiləşdirilməsidir.

Tətbiqi əhəmiyyəti: Açıqlanmış dövlət dəstəyindən sahibkarlar istifadə edə bilər.

ƏDƏBİYYAT

1. Allahverdiyev H.B., Qafarov K.S., Əhmədov Ə.M. Milli iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi. Bakı: İqtisad Universiteti, 2006, 625 s.
2. Qarayev İ.Ş., Həsənov Ə.H və b. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi. Bakı: İqtisad Universiteti, 2011, 522 s.
3. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatları. 2012-2014-cü illər.

РЕЗЮМЕ

ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ УВЕЛИЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ АГРАРНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Гусейнова М. С., Тагиева А.В.

Ключевые слова: аграрное предпринимательство, сельское хозяйство, инвестиции, финансы, продовольственная безопасность

В условиях формирования и эффективного периода продовольственная безопасность населения в решающей степени зависит от аграрного предпринимательства. Развитие аграрного предпринимательства в Азербайджанской Республике является одной из актуальных проблем. Поэтому уделение внимания аграрному предпринимательству, применение и совершенствование мероприятий по его стимулированию являются основными целями и задачами

SUMMARY

THE DIRECTIONS OF THE PROVISION OF AGRARIAN ENTREPRENEURSHIP INVESTMENT

Huseynova M.S., Taqieva A.V.

Key words: agrarian ownership, agriculture, investment, finance, food-stuffs safety

In the process of formation and effective period the food safety is significantly depended on agrarian entrepreneurship. Development of agrarian entrepreneurship in the Azerbaijan Republic is one of the actual issues. Therefore the implementation and improvement of arrangements on the increase of attention to agrarian entrepreneurship and incitement of it should be considered as a principal appointment

Daxil olma tarixi: İlk variant 28.10.2015
Son variant 27.09.2016